

BARDU KOMMUNE

Arkiv :
Arkivsaksnr :2018/1729-1
Saksbehandler: Håvard Gangsås

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		

Grunnlagsdokument for økonomiplan 2019 - 2022

Vedlegg:

- 1 Investeringer 2019 til 2022 Bardu kommune
- 2 Investeringer 2019 til 2022 Bardu kommune
- 3 1922-Bardu_2018_forelopig

Oppsummering

Bardu kommune har valgt å dele opp økonomiplanarbeidet i to deler, grunnlagsdokumentet på våren, og selv budsjett og økonomiplan til jul. Grunnlagsdokumentet skal være en retningslinje for budsjettarbeidet men noen mål og forventinger for økonomiplanperioden. Den blir en revisjon av den plan som kommunestyret vedtok før jul 2017, men tar for seg året 2022 også.

Vi vil si litt om inntekter, kostnader, tjenestemål, demografi, handlingsreglene, føringer fra kommuneproposisjon, investeringsplaner og andre forhold som påvirker kommunen sitt handlingsrom for neste 4-års periode.

Årets grunnlagsdokument er noe forenklet, som følge av redusert bemanning på økonomiavdelingen, men den har med seg de viktigste trekkene som rådmannen mener vil være viktige for budsjettarbeidet.

Den vil ha mindre modeller og statistikk, og det henvises til kommunebarometeret for 2018, som ligger som vedlegg. Den viser at kostnadsnivået er på vei i riktig retning, noe også kostra bekrefter. På økonomidagen 6.september 2018 vil en rekke nøkkeltall bli lagt frem, og disse vil også bli sendt ut til alle medlemmer i kommunestyret og utvalgene, i tillegg til invitasjon til å delta på økonomidagen.

Grunnlagsdokumentet 2019-2022

Bardu kommune er en stor bedrift, som omsetter for over 440 000 000 kroner årlig. Med sine over 400 ansatte fordelt på 350 årsverk, må den sikres gode økonomiske prosesser. Dette gjøres gjennom å «utvide» budsjettprosessen med Grunnlagsdokumentet for 2019-2022. Her legger rådmannen frem alle sine vurderinger for økonomiplanperioden, og dette blir et styringsverktøy for hele organisasjonen i budsjettarbeidet. Det skal være et dynamisk dokument, som skal invitere politikere til å komme med sine ulike råd og anbefalinger for satsinger i økonomiplanperioden.

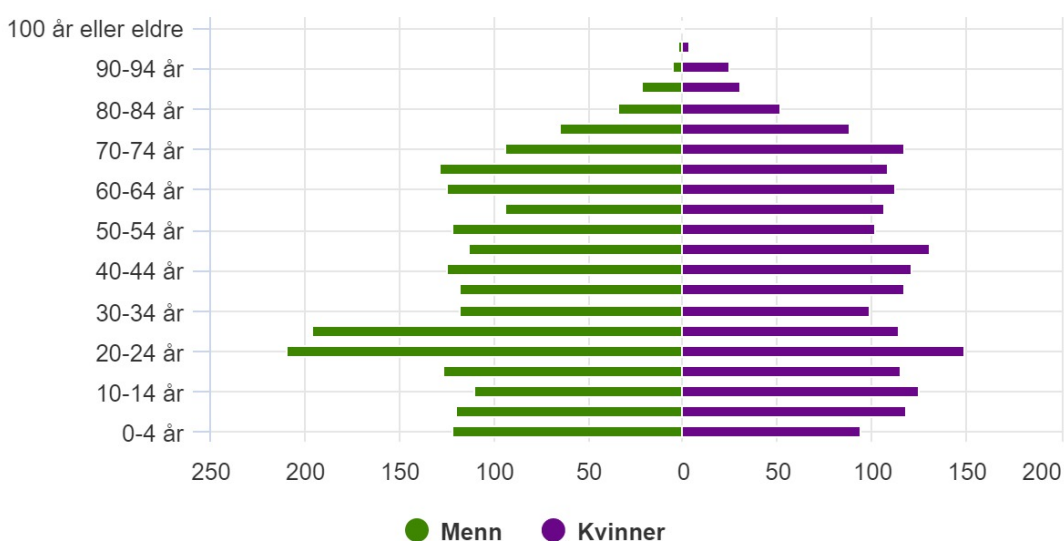
Demografi:

Bardu kommune skiller seg fra sine naboer med å være en ung kommune, nesten som en stor by. Vi har større behov for barnehageplasser og skole enn våre naboer, men har lavere behov for enkelte andre tjenester, som eldreomsorg. Vi har fortsatt meget lav andel uføre og arbeidsløse, samt lavere aleneboende og skilte separerte. Vi har høy andel med høyere utdanning, svært få med lav inntekt og laveste antall barn 0-15 med enslig forsørger.

Arbeidsløsheten holder seg svært lav, og vi har lavt antall sosialhjelpsmottakere. Dette resulterer i at vi har en meget høy skattøre p.r. innbygger, lagt over det som er normalt for kommuner på vår størrelse. Trolig skyldes dette vår store arbeidsplass, Forsvaret, som har en rekke unge ansatte som tjener litt over gjennomsnittet.

Aldersfordeling

[per 1. januar]

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

Se for øvrig SSB sine ulike prognoser og analyser: <https://www.ssb.no/kommunefakta/bardu>

Folketallsutvikling:

Bardu kommune har hatt noen faste sykliske endringer de siste 10-15 årene, og trolig var 2017 et slik år. 2018 har startet bra, med en økning på 14 innbygger første kvartal. I tillegg skal vi intensivere vårt mål om å få flere fra forsvaret til å melde flytting, og målet er at vi ved utgangen av 2022 skal ha økt vårt innbyggertall med 100 personer, som er 25 i året. Dette bør være høyst mulig, ikke minst med tanke på attraktiviteter som ny skole, nytt boligfelt, gode tjenester, osv. Visst vi også klare å nå flere unge befal og vervede fra Forsvaret, er dette absolutt mulig. I økonomiplan legger ikke rådmannen opp til en slik vekst i økte inntekter fra rammetilskudd og skatt, her velger vi å være mer beskjeden, ca 50 i vekst. Prognosene til SSB er for optimistiske, de sier 4400 i 2030, og 4650 i 2040. SSB kommer med reviderte anslag senere i år, og disse vil bli lagt inn i vår økonomiplan senere.

1922 Bardu	2016K1	2017K1	2018K1
Folketallet ved inngangen av kvartalet	4 019	3 994	3 979
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	0	1	8
Folkevekst	5	1	14
Folketallet ved utgangen av kvartalet	4 024	3 995	3 993

Som vi ser så har 2018 hittil både hatt tilflytting netto 8 personer, og fødselsoverskudd på 6, samlet tilvekst på 14 personer noe vi ikke har hatt på lenge i 1.kvartal. Ikke siden våre prosjekt med tilflytting i 2013 og 2014.

Se for øvrig SSB sine ulike prognoser og analyser for folketall:

<https://www.ssb.no/statbank/table/01222/?rxid=71e75874-895c-4e3d-86b4-1e660408a340>

Utvalgte nøkkeltall befolkningsprofil Bardu kommune 2017	
Innbyggere (antall)	
3979	
Menn (antall)	Kvinner (antall)
2051	1928
Utflytting (antall)	Netto innflytting (antall)
369	-14
Innflyttere (antall)	Fødte i løpet av året (antall)
355	41
Døde i løpet av året (antall)	Enslige innbyggere 80 år og over (antall)
41	111
Skilte og separerte 16-66 år (antall)	Registrerte arbeidsledige i alderen 15-74 år (antall)
189	15
Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre (antall)	Andel innvandrerbefolkning (prosent)
345	8,7
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	Forventet levealder ved fødsel, menn (år)
83,9	79,6

Handlingsregler for budsjett- og økonomiplan:

1. Netto driftsresultat på 1,75 % av sum driftsinntekter
2. Lånegjelden må reduseres og være på maksimalt 90 % av sum driftsinntekter.
3. Fondsbeholdningen bør være på minimum 5 % av sum driftsinntekter
4. Ved salg av konsesjonskraft skal maksimalt 50 % brukes i drift, opptil 10 millioner, alt over brukes maksimalt 25 %.

For perioden gir dette:

Årstall	1,75% netto resultat	Lånegjeld	Frie fond
2019	7 500 000	395 000 000	22 000 000
2020	7 600 000	397 000 000	22 000 000
2021	7 700 000	398 000 000	22 500 000
2022	7 700 000	399 000 000	22 500 000

Vi får en reduksjon i våre inntekter fra flyktning, men andre inntekter øker, så beløpet for årene holder seg. Se vedlegg og prognoser.

Lånegjelda kan da holde seg tett på kr 400 000 000, men vil øke med ny skole i slutten av økonomiplanperioden. Rådmannen vil legge frem en plan som viser betjening av lån, med tidsplan for innfrielse etc. Dette vil komme i september/oktober 2018.

Våre frie disposisjonsfond bør da være på minimum kr 22 millioner.

Salg av konsesjonskraft ser ut til å gi meget gode priser for 2019, og trolig vil kraftprisene holde seg stabilt høye i økonomiplanperioden. Dette påvirker også våre skatteinntekter fra eiendomsskatt, men her velger rådmannen å holde en nøktern linje med tanke på økte inntekter. Det er også en forsinkelse på når økte kraftpriser gir økt eiendomsskatt på kraftverkene, så trolig kommer ikke effekten før om noen år. Modellen for beregning er gjennomgått, og på de første 20 millionene kan det brukes 50% av inntektene opp til første 10 million. Deretter 25% av det ut over de første 50% eller maks 10 millioner. Dersom vi selger kraft for 18 millioner netto blir det som følger:

50% direkte 9 millioner
25% av øvrig 2 millioner (25% av de resterende 8 millioner over 10 millioner)
Til fond/invest 7 millioner

Det legges til grunn en kraftpris på 34 øre kWh, som er en netto på 19 øre kWh. For Bardufoss forventes det en lavere pris, 32 øre kWh, med netto på 17 øre. Samlet kraftmengde er 88,32 GWh fra Strømsmo/Innset og 7,47 GhW fra Bardufoss (denne selger vi ikke fritt).

Kommuneproposisjonen 2019

Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter på mellom 2,6 og 3,2 milliarder kroner i 2019. Dette tilsvarer en vekst på mellom 0,7 og 0,9 %, litt lavere enn 2018 (1,1 til 1,2%). 200 millioner til opptrapping av rusfeltet og 100 millioner til opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering. Realveksten er anslått til mellom 1 og 2 milliarder. Det legges også opp til en effektivitetsgevinst på 0,5%, som skal frigjøre 1,2 milliarder. Regjeringen mener det er et effektivitetspotensiale på opp mot 13 % innenfor sektorene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Det legges opp til at skatteøren skal utgjøre 40% av kommunene sine samlede inntekter.

Det er usikkerhet knyttet til merutgiftene grunnet demografiske endringer i 2019, og den varslede veksten i frie inntekter må sees i sammenheng med dette. Oppdaterte beregninger basert på den faktiske befolkningsutviklingen i 2017 anslår de samlede merutgiftene i 2018 til 1,7 mrd. kroner, hvorav 1,4 mrd. kroner belaster de frie inntektene. Dette er vesentlig lavere enn anslagene i statsbudsjettet for 2018. I forbindelse med at SSB vil publisere nye befolkningsframskrivninger i juni 2018 vil det bli gjort nye anslag på merutgiftene i 2019. De nye anslagene vil presenteres i statsbudsjettet for 2019.

Regjeringen anslår at pensjonskostnadene øker med ca 650 millioner i 2019, utover det som dekkes gjennom deflatoren. For Bardu kommune anslås dette å utgjøre ca 484 000 kroner, men også KLP anslår sine avkastninger høyere enn forventet. Trolig vil pensjonskostnadene reduseres noen, men anslagene fra KLP er ikke klare i skrivende stund.

Skjønnskudd

Det er foreslått en samlet skjønnsrammen for 2019 på 1 548 mill. kroner. Av denne rammen fordeles 1 116 mill. kroner til kommunene, og 382 mill. kroner til fylkeskommunene.

Den samlede skjønnsrammen er justert ned med 250 mill. kroner fra 2018.

Basisrammen til kommunene på 1,0 mrd. kroner reduseres med 100 mill. kroner fra 2018 som overføres til innbyggertilskuddet. En overføring til innbyggertilskuddet sikrer en fordeling etter faste kriterier fremfor skjønn, og er en del av en gradvis utjevning av forskjellene i basisrammen mellom fylkene.

Det er grunn til å tro at fylkesrammen til Troms vil reduseres ytterligere i årene framover. Troms har i 2018 en basisramme i pr. innbygger på kr. 608, dette er godt over landsgjennomsnittet på kr. 209. Fylkesmannen vil få den fylkesvise fordelingen av basisskjønnsmidler for 2019 etter behandlingen av kommuneproposisjonen i Stortinget. Troms og Finnmark vil tildeles en felles skjønnsmiddelramme for 2019.

Rammer for økonomiplanperioden

Inntekter:

Økonomisk oversikt drift	Tall i hele 1000,- kr						
Beskrivelse	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Brukerbetalinger	-15 017	-16 217	-15 928	-17 000	-17 500	-18 000	-18 500
Andre salgs- og leieinntekter	-51 553	-66 700	-63 953	-70 000	-71 000	-72 000	-73 000
Overføringer med krav til motytelse	-79 180	-73 145	-64 285	-62 536	-62 236	-62 136	-62 136
Rammertilskudd	-123 190	-121 772	-123 113	-121 977	-124 000	-124 000	-125 000
Andre statlige overføringer	-22 005	-24 667	-21 691	-16 777	-12 857	-8 257	-8 257
Andre overføringer	-1 078	-875	-310	-310	-310	-310	-310
Skatt på inntekt og formue	-97 858	-103 402	-104 535	-109 000	-112 000	-115 000	-118 000
Eiendomsskatt	-28 020	-20 217	-16 300	-18 000	-18 000	-20 000	-24 000
Andre direkte og indirekte skatter	-14 908	-15 433	-15 180	-15 180	-15 180	-15 180	-15 180
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-432 809	-442 428	-425 295	-430 780	-433 083	-434 883	-444 383

Reduksjon i inntekter fra staten til arbeid med flyktninger og voksenopplæring. Går mot økte inntekter på andre områder. Normal prisvekst på egne tjenester. Forsiktig anslag på økt skatt fra kraftverkene fra 2022 under eiendomsskatt. Gradvis økt skatteinntang, mens lave forventninger til rammertilskuddet. Kraftsalget er ikke økt i perioden, men handlingsregelen etterleves, derfor ikke høyere inntekter.

Reduksjon i kostnader knytt til flyktninger og voksenopplæring, ellers ingen store endringer bort sett fra tidligere mål og reduksjon i lønn og styrking i varekjøp. Målet er 2% på lønn, som medfører økning på 1% å kjøp. Det forventes økte avskrivninger fra og med 2022 som følge av investeringer i skole og annet.

Skjema 1A Hovedoversikt drift				Tall i hele 1000,- kr				
Beskrivelse	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	
Skatt på inntekt og formue	-97 858	-103 402	-104 535	-109 000	-112 000	-115 000	-118 000	
Ordinært rammetilskudd	-123 190	-121 772	-123 113	-121 977	-124 000	-124 000	-125 000	
Skatt på eiendom	-28 020	-20 217	-16 300	-18 000	-18 000	-20 000	-24 000	
Andre direkte eller indirekte skatter	-14 908	-15 434	-15 180	-15 180	-15 180	-15 180	-15 180	
Andre generelle statstilskudd	-22 005	-24 667	-21 691	-16 777	-12 857	-8 257	-8 257	
Sum frie disponible inntekter	-285 981	-285 492	-280 819	-280 934	-282 037	-282 437	-290 437	

Utvalgte nøkkeltall, Bardu kommune 2014-2017

Nøkkeltall	2014	2015	2016	2017
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,4	0,8	3,8	1,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,7	0,6	3	0,3
<i>Frie inntekter i kroner per innbygger</i>	kr 52 887	kr 55 669	kr 58 138	kr 59 527
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	227,3	236,4	225	220,7
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	26	21,6	23,5	18,1
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	kr 66 342	kr 82 501	kr 86 042	kr 85 995
<i>Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager</i>	kr 156 689	kr 153 856	kr 150 607	kr 157 161
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbyg	kr 135 471	kr 131 688	kr 137 854	kr 142 265
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	kr 4 230	kr 4 551	kr 4 349	kr 5 186
<i>Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten</i>	kr 21 900	kr 21 175	kr 19 412	kr 19 819
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	kr 1 716	kr 2 027	kr 2 310	kr 2 923
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	kr 10 317	kr 9 278	kr 10 881	kr 11 453
<i>Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb</i>	kr 6 293	kr 6 567	kr 6 361	kr 6 198
<i>Andel barn 1-5 år med barnehageplass</i>	93	93,2	94,2	94,2
<i>Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning</i>	9,6	9,7	8,1	7,8
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	12,8	16,8	16,9	17,1
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	7,4	7,5	7,5	7,5
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	100
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	18,5	20,2	17,4	13,8
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-6	1,8	1,9	2,4	3,6
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	6,1	6,5	7,2	6,2
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	kr 199 022	kr 198 111	kr 193 986	kr 206 162
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskys	kr 126 421	kr 131 689	kr 140 444	kr 143 631
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	12,6	11,8	10,7	9
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	kr 158 583	kr 199 836	kr 208 532	kr 269 246
<i>Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass</i>	kr 1 380 472	kr 1 104 000	kr 1 255 976	kr 1 213 512
<i>Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)</i>	kr 2 660	kr 2 615	kr 2 615	kr 2 615
<i>Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)</i>	kr 1 740	kr 1 740	kr 1 650	kr 660
<i>Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)</i>	kr 2 699	kr 3 509	kr 3 860	kr 3 860
<i>Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate</i>	kr 102 681	kr 100 230	kr 92 053	kr 100 212

<https://www.ssb.no/statbank/table/09397/tableViewSorted/?rxid=80fe9e83-7441-4ee5-ace3-25d2dc7fdd91>

Andre nøkkeltall finner du her: <https://www.ssb.no/statbank/list/kostrahoved/?rxid=259e7f6e-4cd5-49bc-b823-65fee66a0ff0>

Investeringer 2019 – 2022

Investeringene for perioden blir preget av den store skolesatsingen, men rådmannen har også tatt inn behovet for flere omsorgsboliger med smartteknologi samt helsehus. Det er kommune sine nettobehov, med refusjoner fra staten tatt inn.

Investeringar	Område	2019	2020	2021	2022
deponi utvidelse	Næring		kr 3 500 000		
Kjøp av leiligheter - tillrettelagte boliger	Bygg og eiendom	kr -	kr 3 000 000	kr 3 000 000	kr 3 000 000
Omsorgsboliger med smartteknologi	HOB		kr 15 000 000	kr 15 000 000	kr 15 000 000
Kunstgressbane	Tilrettelegging	kr 1 250 000			
Ny skole	Bygg og eiendom	kr 25 000 000	kr 75 000 000	kr 135 000 000	kr 25 000 000
Vinduer Kommunehuset		kr 1 500 000	kr 1 500 000		
Ombygging Barduheimen - heis	Bygg og eiendom	kr 313 000			
Opprusting kommunale bygg	Bygg og eiendom	kr 1 250 000	kr 1 250 000	kr 1 250 000	kr 1 250 000
Trafikksikkerhetstiltak	Tilrettelegging	kr 200 000	kr 200 000	kr 200 000	kr 200 000
Utbedring Vei	Vei	kr 3 000 000	kr 3 000 000		kr 2 500 000
Helsehus		kr 10 000 000	kr 25 000 000		
Oppgradering Fageråsen Barnehage, ny avdeling		kr 15 000 000			
Fiber i Bardu		kr 5 000 000			
IT-investeringer	IT	kr 2 000 000	kr 2 500 000	kr 2 500 000	
Fremoverlent		kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
		kr 65 513 000	kr 130 950 000	kr 157 950 000	kr 47 950 000
Refusjoner		2019	2020	2021	2022
Avdrag formidlingslån	Andre	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Egenkapitalinskudd KLP 2018	Andre	kr 1 386 000	kr 1 386 000	kr 1 386 000	kr 1 386 000
Formidlingslån - Husbanken	Andre	kr 2 000 000	kr 2 000 000	kr 2 000 000	kr 2 000 000
Refusjon for omsorgsboliger med smartteknologi			kr -6 750 000	kr -6 750 000	kr -6 750 000
Refusjon for dagsenter i helsehus		kr -1 000 000	kr -3 000 000		
Mottatte avdrag på utlån		kr -1 000 000	kr -1 000 000	kr -1 000 000	kr -1 000 000
Overføringer fra driftsregnskapet		kr -1 386 000	kr -1 386 000	kr -1 386 000	kr -1 386 000
Salg av tomter Kirkemo		kr -2 500 000	kr -2 500 000	kr -1 500 000	kr -1 500 000
Salg av hus og leiligheter		kr -2 000 000	kr -2 000 000	kr -1 500 000	kr -4 000 000
Salg av skoleområdet					kr -10 000 000
Bruk av næringsfond/Bidrag frå andre					
Mva	Alle	kr -13 102 600	kr -26 190 000	kr -31 590 000	kr -9 590 000
Andel fond og refusjoner (ikke lån)		kr -16 602 600	kr -38 440 000	kr -39 340 000	kr -29 840 000
		2019	2020	2021	2022
Lånebehov investeringer uten VAR		kr 48 910 400	kr 92 510 000	kr 118 610 000	kr 18 110 000

VA kommer med sine i h t plan

Vann-Avløp-Renovasjon	2019	2020	2021	2022
GB / NB VA Hovedplan	kr 5 950 000	kr 4 950 000	kr 5 950 000	kr 5 950 000

Samlet blir finansregnskapet for perioden:

Finansielle disposisjoner	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Tall i hele 1000,- kr			
				Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Renteinntekter og utbytte	-1 968	-1 491	-1 280	-1 170	-1 270	-1 320	-1 320
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	6 636	6 794	6 490	8 298	8 298	8 298	20 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	20 602	20 871	19 022	21 952	21 952	21 952	28 000
Netto finansinntekter/-utgifter	25 270	26 174	24 232	29 080	28 980	28 930	46 680

Det legges opp til en svært lav økning i gjeld som ikke betjenes av inntekter (VA og utleie til selvkost påvirker ikke nettotallene)

Rådmannen vil legge frem gode oversikter på netto lånegjeld, netto låneavdrag, osv høsten 2018.

Den samlede nettoinvesteringen gir følgende økning i lån og avdrag

Netto økning uten VAR	2019	2020	2021	2022
Renter	kr 1 467 312	kr 2 775 300	kr 3 558 300	kr 543 300
Avdrag	kr 1 630 347	kr 3 083 667	kr 3 953 667	kr 603 667
Akkumulerte lånekostnader	kr 3 097 659	kr 5 858 967	kr 7 511 967	kr 1 146 967

Som tidligere nevnt, vil rådmannen høsten 2018 legge frem en oversikt og plan for når de ulike lån blir avsluttet, samt vise vår avdragsplan for de neste 10 årene.

Vurdering

Bardu kommune har fortsatt utfordringer knytt til drift, og analysene viser høye enhetskostnader, selv om det er en liten reduksjon å se i fra 2017. Rådmannen mener at den planlagt styrking av økonomiavdelingen, som igjen vil styrke økonomi og budsjett ute hos de ulike avdelingene vil gi resultater i økonomiplanperioden. God skatteøren, god pris på kraftsalg, økt eiendomsskatt, tilflytting og fokus på alle inntekter og refusjoner danner grunnlaget for et handlingsrom. Det vil i hele perioden være viktig å ha god økonomistyring, gode verktøy for den enkelte leder og fortsatt fokus på «riktig ressurs til riktig tid».

Rådmannen opprettholder fortsatt målet om 2% reduksjon i lønn og sosiale, men med 1 % økning i driftskostnader. Samlet skal dette gi en gevinst på 1,2 til 1,5% mot ordinær årsverksramme (2016 rammen). Analyser viser også at det på enkelte områder fortsatt er noe høyt ressursbruk/innbygger, selv sammenlignet mot andre kraftkommuner. Bardu her faktor 121 på sine inntekter, dvs 21% over normalen, og i likhet med andre «rike» kommuner, bruker man ekstra ressurser. I sammenstillinger mot andre «rike» kommuner, har vi faktisk et noe lavere driftsnivå, ca 8 millioner årlig, og analyser viser også her at det er noe områder som vi fortsatt må holde fokus på.

Det arbeides svært godt på mange områder, og resultatene kommer gradvis inn, bare se på de svært gode tallene for sykefravær. Her arbeider hele organisasjonen sammen, og det gir uante resultater, enten det er sykefravær, organisasjonsutvikling eller økonomistyring. Våre 440 medarbeidere er dedikert til sitt arbeid og er vårt viktigste virkemiddel i å gjøre Bardu kommune til en av de fremste i landet.

Økonomiske konsekvenser

En resultatforbedring på 30 millioner i perioden 2017 til 2021, slik at vi kan møte de økte kostnadene til lån og avdrag som kommer fra og med 2022. Fra 2022 bør man holde en noe lavere investeringstakt gjennom å bygge opp fond som kan brukes til investering, eller deler av investeringene. Å få til et taktskifte på dette området vil være viktig, og da må tempoet ned en periode for at man skal kunne bygge opp kapital.

Fra og med 2022 vil Bardu kommune få økt sin forpliktelser til lån og avdrag, og disse vil da utgjøre noe over 40 millioner kroner årlig. Rådmannen mener at en kommune som Bardu kan klare en høyere lånegrad enn andre kommuner, da vi har 21% høyere inntekter enn en «normal» kommune.

Innstilling

Bardu kommune vedtar grunnlagsdokumentet for 2019 til 2022 som styringsverktøy. Forslag til rammer både for drift og investeringer skal danne grunnlag for økonomiplan for perioden 2019 til 2022.

Håvard Gangsås
rådmann